Raadsvoorstel

Onderwerp:	
Programmabegroting 2026	portefeuillehouder: Martijn Derks datum vergadering: 6 november 2025 zaaknummer: 0889413717

Samenvatting
Met dit voorstel leggen we u ter goedkeuring de programmabegroting 2026-2029 (hierna: begroting 2026) van de gemeente Beesel voor. Tevens doen we een voorstel voor de kaderstelling voor investeringen en de mutaties in de investeringsreserve.
Ter info voegen we als bijlage het huishoudboekje t/m augustus 2025 toe. Hiermee geven we een actueel inzicht in de begroting 2025.

Voorstel
1. De programmabegroting 2026 vast te stellen;
2. De investeringen 2026 en de bijbehorende dekking goed te keuren;
3. De voorgestelde mutaties 2026 in de investeringsreserve goed te keuren.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding
Conform de gemeentelijke financiële verordening biedt het college voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar de begroting ter vaststelling aan de raad aan. Tijdens de Algemene beschouwingen op 6 november 2025 is het de bevoegdheid van de raad om de begroting goed te keuren.
De gemeente is verplicht om de begroting 2026 voor 15 november 2025 aan te leveren aan de provincie, de financiële toezichthouder.

2. Doelstelling
Met dit voorstel leggen we u een meerjarenbegroting ter goedkeuring voor, waarin de inhoudelijke kaders uit de kadernota 2026 en de ambities van de gemeente Beesel voor 2026 en verder zijn vertaald.

3. Uitgangssituatie
In de begroting 2026 vindt u per programma informatie over het beleid voor de jaren 2026-2029 en de financiële vertaling hiervan. In de paragrafen vindt u informatie over een aantal specifiek voorgeschreven onderwerpen.

4. Rol gemeente
De begroting 2026 is mede gebaseerd op ons coalitieprogramma ‘Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen’ en de kadernota 2026. De doelen in de begroting 2026 geven enerzijds invulling aan de wettelijke taken en anderzijds aan de ambities die we als gemeente Beesel hebben.

5. Toelichting

Begroting 2026

Algemeen

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2026. De laatste begroting van deze raads- en collegeperiode. In deze begroting zijn voor 2026 en verder de kaders uit onze kadernota vertaald naar beleidsdoelen, acties en wat het gaat kosten. Het betreft zoals afgesproken in de kadernota een beleidsluwe begroting. We houden hierbij zoveel mogelijk rekening met ontwikkelingen, lokaal en om ons heen. Het mag echter ook duidelijk zijn dat in het proces van deze begroting de koers van onze Rijksoverheid nog onzekerder en onbetrouwbaarder is geworden. 29 Oktober zijn Tweede Kamerverkiezingen. Dit betekent dat we als gemeente het moeten doen met de kennis van nu. En die kennis leert ons dat we vanaf 2028 nog steeds met de gevolgen van een onopgeloste korting op het Gemeentefonds en de uitwerking van de disbalans in taken en middelen zitten. We moeten ons ervan bewust zijn, dat hierdoor ook scherpe financiële keuzes noodzakelijk zijn, waarbij we opties tegen elkaar af moeten wegen.
Onder dit gesternte vinden in maart 2026 de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Een belangrijk moment in de lokale democratie. Ondanks een (kleine) plus in 2026 en 2027 kunnen we ons richting de onzekere toekomst van 2028 en 2029 nog geen nieuwe ambities veroorloven zonder dat daar beleidsmatige en financiële keuzes tegenover staan. In een tijd waarin een duidelijke koers vanuit het Rijk op diverse dossiers en het Gemeentefonds uitblijft, is het belangrijk om lokaal koers te blijven houden. We moeten als lokale overheid, die dichtbij haar inwoners staat, niet stilvallen, maar door blijven werken aan de uitdagingen en ambities van en voor onze gemeenschap.

Met de meerjarenbegroting 2026 en de nieuwe toekomstvisie Leef Beesel hebben we een koersvaste ambitie voor een zelfbewuste, krachtige kleine gemeente, die wil blijven bouwen aan een sterke gemeenschap. We werken in 2026 verder aan onze ambities uit deze raadsperiode en / of leggen een belangrijke basis hiervoor naar de toekomst toe. We zien dat sommige ambities en opgaven raadsperiodes overstijgen en dat is ook logisch.

Financiële ontwikkelingen

Om tot een sluitende begroting 2026 te komen hebben we goed gekeken naar onze inkomsten en uitgaven en naar de efficiency en effectiviteit van onze inzet. We hebben daarbij verantwoord keuzes gemaakt in onze uitgaven (waarbij de impact van de keuzes weinig tot geen invloed hebben op onze gemeenschap of organisatie), inkomsten uit SPUKS ingezet ter dekking van onder andere

personeelskosten en activiteiten geschrapt. Dit heeft een positief effect op onze meerjarenbegroting, waardoor ons ingezette beleid en ambities nog niet onder druk komen te staan. We hebben de begroting daarmee in lijn van de adviezen van de VNG opgesteld
Dit resulteert in een sluitende begroting voor 2026 en 2027 en begrotingstekort voor 2028 en 2029.

Bedragen x € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo	340	17	-535	-186

Lastenverlichting
In deze begroting is voor de jaarschijf 2026 een korting van € 18 (€ 36 in 2023 t/m 2025) per huishouden op de gemeentelijke heffingen opgenomen. Met de lastenverlichting van € 18 in 2026 willen we als gemeente Beesel onze inwoners tegemoetkomen door de stijging van de kosten iets te dempen. Gelet op het meerjarige begrotingssaldo voeren we deze lastenverlichting niet structureel door.
Ondanks de korting stijgt de belastingdruk voor een gemiddeld gezin in 2026 met 6,64% ofwel € 55.

Investeringen
In de begroting 2026 hebben we per programma een overzicht opgenomen van de investeringen en de dekking hiervan. Met het goedkeuren van de begroting, stemt u ook in met deze investeringen. Hiervoor ontvangt u geen apart raadsvoorstel. Uitzondering hierop zijn de investeringen waarbij de raad reeds eerder heeft besloten deze i.v.m. beleid separaat ter besluitvorming te willen ontvangen.

Investeringsreserve
Ook de mutaties in de (investerings-)reserve hebben we opgenomen in de voorliggende begroting. Met het goedkeuren van de begroting 2026 stemt u in met deze mutaties.
In de onderstaande tabel geven we een overzicht van de geraamde stortingen en onttrekkingen uit de investeringsreserve in jaarschijf 2026. Dit betreffen zowel geraamde mutaties die reeds eerder door u zijn geaccordeerd als de mutaties die in deze begroting nieuw zijn opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Saldo 31-12-2025		3.093
BIJ:		-
AF:		
Extra groenten en fruit op school	-54	
Uitvoeringsmiddelen woningbouwambities	-100	
		-154
Saldo 31-12-2026		2.939

Huishoudboekje 2025
Ter informatie voegen we als bijlage het huishoudboekje (HHB) t/m augustus 2025 toe. Hiermee geven we een actueel beeld van de begroting 2025 inclusief een beknopte toelichting. De raad neemt geen besluit over het HHB. De mutaties in het HHB verwerken we in de 2e bestuursrapportage 2025. De raad besluit in december over de 2e bestuursrapportage 2025.
Op basis van het HHB is het begrotingssaldo 2025 € 535.000 positief. Het voordelige saldo is hoofdzakelijk het gevolg van incidentele baten, m.n. een hogere uitkering uit het Gemeentefonds.
De structurele baten en lasten uit het huishoudboekje 2025 zijn eveneens opgenomen in de begroting 2026.

a. Financieel
Zie begroting

b. Juridisch

Niet van toepassing

c. Risico's
Zie begroting, paragraaf a, Weerstandsvermogen en risicobeheersing

6. Visie Leef Beesel
Alle onderdelen uit de toekomstvisie Leef Beesel komen nadrukkelijk terug in de begroting 2026.

7. Toegankelijkheid
Toegankelijkheid is een integraal onderdeel van de onderliggende programma's van deze begroting.

8. Duurzaamheid
Zie begroting, programma 3 Fijn wonen en bedrijvig, doel 3.4 Duurzaamheid.

Bijlagen
1 Programmabegroting 2026
2 Huishoudboekje t/m aug 2025